

Hitler ponovno napada versailsko mirovno pogodbo, o kateri trdi, da je nameravala iz Nemcev napraviti sužnje za ostalo Evropo

Berlin, 29. marca. "Kdo more Nemcem zapovedati, da spoštujemo versailsko mirovno pogodbo?" je začel včeraj diktator Hitler z govorom, ki ga je imel v Leipzu. Hitlerja je poslušalo 28,000 ljudi.

"Podrli smo umetne meje, katere je postavila versailska mirovna pogodba, ki je nameravala zaslužiti Nemce. Pridružili smo se Avstriji in naš tisočletni sen se je uresničil. Avstrijski bratje so danes z nami v eni državi.

"Ali kdo veruje, da je bila Liga narodov ustanovljena, da pomaga malim in slabim narodom? Ali je kdo prepričan, da sploh obstoji kaj takega, čemur pravimo mednarodna zavest?"

"Francija in Anglija sta si pridržali pravico samo-odločevanja, ob istem času pa nista dovolili iste pravice 70,000,000 Nemcem. Ker na našo zahtevo ta krivica ni bila poravnana, smo jo poravnali sami."

Hitler potuje te dni po Nemčiji in agitira v prid avstrijskega plebiscita, ki se vrši 10. aprila po vsej Avstriji. Pri tem glasovanju naj se bivši Avstriji izjavijo, da so zadovoljni, ker so se združili z Nemčijo.

Dunaj, 29. marca. Nemški maršal Goering, zastopnik Hitlerja, je posvaril avstrijske žide, da se pripravijo, da odpotujejo iz Avstrije. "Dunaj mora biti nemško mesto," je dejal Goering, ne pa odvisno od 300,000 židov, ki izkoriščajo Dunajčane in ostalo Avstrijo. Naša naloga je rešiti Avstrijo pred židovskimi izkoriščevalci.

Židovski rabinec svari diktatorja Hitlerja

Cleveland. — Poznani židovski rabinec v Clevelandu Barnett R. Brickner, je imel te dni značilen govor v svoji sinagogi, tekom katerega je izjavil tudi sledeče: "Ako bi mogel govoriti s Hitlerjem, bi ga posvaril, da spremeni svojo taktiko, predno bo prepozno. Svoj pogovor s Hitlerjem bi končal tako-le: 'Herr Hitler, nikar ne zidajte svoje glave s človeški okostnjaki. Poglejte v zgodovino, ki je najboljša učiteljica. Čitajte, kaj se je zgodilo z Aleksandrom Velikim. Tudi on je mislil, da je poslanec Boga, toda je končal na sramoten način. Ako Aleksandrov vrgel ni dovolj močan, tedaj čitajte zgodovino Julija Cezarja. Tudi on je postal diktator kot vi, pa je končal pod nožem morila. Ako boste še nadalje napadali vero, boste spoznali, da je do sedaj še sleherni sramotilec vere žalostno končal. V tem pogledu je vaš tovariš Mussolini mnogo bolj pameten. On ne napada vere. Nikdar noben diktator v vsej svetovni zgodovini ni obstal, ki je začel napadati vero. Danes ste na vrhuncu svoje glorie. Kdo ve, kaj prinese prihodnji dan?'"

Mladinski orkester
Na vpraševanje onih, ki imajo mladino pripravljeno za orkester, naj pojasnijo, da se je akcija zavlekla radi prošnje za pomoč od ene naših ustanov, ki sedaj poroča o ugodnem izidu. Da se zadeva čimprej reši, vabimo starše, ki imajo prigašeno mladino, da se uči glasbe; da se vdeležijo sestanka v četrtek 31. marca ob 7:30 zvečer v Slov. domu na Holmes Ave. — Jos. Malečkar, 731 E. 160th St.

Gozdna armada
Med 1. in 20. aprilom bodo sprejeli v Clevelandu 450 mladih fantov v takozvano gozdno armado. Tozadevne prošnje je treba poslati na 5617 Euclid Ave. Fantje imajo v gozdnih taboriščih popolno oskrbo, delo in dobivajo \$30.00 na mesec.

Novorojenka
Družini Mr. in Mrs. Anton Bavec, 1018 E. 70th St. so vile rojenice podarile zalo hčerko. Mati in dete sta zdrava v Glenville bolnišnici. Iskrene čestitke!

Nemci nameravajo ubiti Kurt Schuschnigga

Berlin, 29. marca. Diktator Hitler je včeraj izjavil, da je zveza med Avstrijo in Nemčijo največji čudež v nemški zgodovini in da nemški narod še ni bil nikdar tako močan in zedinjen kot je danes. Tekom svojega govora, katerega je poslušalo 20,000 ljudi je Hitler brutalno obsodil bivšega avstrijskega kanclerja Schuschnigga kot izdajalca nemškega naroda. Kadarkoli je Hitler izgovoril ime Schuschnigga, je množica zakričala: "Ubijte ga! Obesite ga!"

Hitler je povedal zbrani množici, da je Schuschniggu dal vso priložnost, da se izjavi za Nemčijo, in ker ga ni poslušal, mora sedaj nositi posledice. Iz Dunaja se poroča, da bo zadnji avstrijski kancler Schuschnigg postavljen pred nemško sodnijo v Leipzigu. Obtožen bo umora ali pa veleizdaje, ki obstoji v tem, da je zagovarjal svojo domovino — Avstrijo. Kazen za enak "zločin" je smrt z odsekanjem glave.

Hitler ne namerava Čehov direktno napasti

London, 29. marca. Malo ljudi v Evropi je prepričanih, da bo Nemčija direktno napadla Čehoslovaško. Hitler dobro ve, da bosta v tem slučaju mobilizirali Francija in Rusija, in za enako vojno Nemčija danes še ni pripravljena. Državniki so pa prepričani, da bo Nemčija porabila indirektna pota, da spravi čehoslovaško republiko pod svojo vladno. Nemčija je zmožna izstradati Čehoslovaško. Nadalje Nemčija lahko začne s silno propagando v Čehoslovaški s tem, da hujša Nemce na Češkem, ki znajo Čehoslovaški povzročiti mnogo gorja. Položaj postane neznosen za češko vladu v Pragi, in v tem slučaju bi Nemčija lahko diktirala svoje pogoje čehoslovaški republiki. Na ta način ne bi imela niti Francija niti Rusija prilike posredovati, ker Čehoslovaška ne bi bila dejansko napadena.

Hitler ne namerava Čehov direktno napasti

Iz Forest City, Pa.
Mr. Anton Grdina nam pošilja iz slovenske naselbine Forest City, Pa., kamor je šel kazati filmske slike, lepe pozdrave in piše: V veseli družbi v županovi hiši Mr. Martina Muhića smo sklenili, da se gospod župan naroči na "Ameriško Domovino." Iskrene pozdrave! Podpisi: Matt Kamin, A. Grdina, Frank Podražaj, Anton Zigon, Anton Bokal in g. mayor Martin Muhić. Prav iskrena hvala!

Samo še dva dni
Dva dni imate še čas, da si preskrbite novo avto licenco. V petek 1. aprila morate imeti na avtomobilu novo licenco ali pa ne smete z avtomobilom ven, ker boste sicer aretirani. Nove licence za avtomobile dobite lahko v uradu councilmana Mr. Novaka na 6737 St. Clair Ave. ali pa v uradu Mrs. Dorrington, 870 E. 152nd St.

Listnica uredništva
Naročnik Poročni list vaše žene in vaš državljanski papir sta zadosten dokaz za državljanstvo vaše žene, ako ste se poročili v letu 1914. Žena lahko dobi registracijsko karto v volivnem uradu, ako želi voliti. Prinesti mora s seboj vaš državljanski papir.

Bingo se širi
Igranje bingo igre se je zadnje čase zopet razširilo po mestu zlasti v okolici 105. ceste in Euclid Ave. Igra se večinoma v gostilnah. V okvirju treh blokov je baje 60 prostorov, kjer se igra bingo pozno v jutro. Kot naznanja policijski načelnik bodo morale s 1. aprilom prenehati vse bingo igre v Clevelandu.

Japonski bojkot
Člani in prijatelji Ameriške lige za mir in demokracijo imajo v soboto v Allerton hotelu sestanek, katerega namen je razširiti bojkotiranje japonskega blaga. Načelnik lige je bivši zamorski councilman Septimus Craig. Glavni govornik na sestanku bo Byron Scott, kongresman iz Californije.

Poziv na sejo!
Direktorij Slovenskega društvenega doma v Euclidu sklicuje izredno direktorsko sejo, ki se vrši v sredo 30. marca ob 7:30 zvečer. Pozivlja se vse direktorje, društvene zastopnike in posameznike, da se seje gotovo udeležijo. Razpravljalo se bo o bodoči prireditvi, ki se vrši 28., 29. in 30. maja v korist novega narodnega doma v Euclidu.—Odbor.

Vest iz domovine
Mr. Frank Bubnič, 10510 Prince Ave., je dobil iz domovine žalostno vest, da mu je v vasi Zajeršje, fara Hrušica na Primorskem umrla ljubljena mati Marija Bubnič v starosti 76 let. Pokojna zapušča v domovini štiri sinove in dve hčeri, v Ameriki pa dva sinova, Franka in Clevelandu in Jožeta v Milwaukee. Naj bo ranjki hranjenen blag spomin in naj mirno počiva v domači zemlji.

Al Smith pride
Škof Joseph Schrembs je povabil bivšega guvernerja države New York Al Smitha v Cleveland, da bo imel otvoritveni govor, ko se začne kampanja za katoliške dobrotelne zavode v Clevelandu. Otvoritev kampanje bo 15. maja.

Ruski umetnik
Mr. Basil Kalašnikov, znani ruski umetnik, je slikal portrete že mnogih Clevelandčanov, ki so prominentni v javnem življenju. Gospod Kalašnikov je bil rojen v Sibiriji, je živel na Kitajskem, Japonskem in Havajskem otočju, kjer je študiral v Otis umetniškem zavodu. Leta 1918 je dospel v Los Angeles. Njegovi portreti vzbujajo splošno zanimanje, kjerkoli so razstavljeni.

V bolnišnico
Z Grdinovo ambulanco je bil odpeljan v Marine bolnišnico Joseph Tekavčič, 1356 E. 66th St. In v Glenville bolnišnico je bil odpeljan Stanley Kromar, lastnik gostilne na 998 E. 63rd St. Obeima želimo skorajšnjega zdravlja.

NAJNOVEJŠE VESTI

Mexico City, 29. marca. Predsednik Cardenas je sklical mehikanski kongres k izrednemu zborovanju radi ostrega protesta, ki ga je poslala Mehiki vlada Zedinjenih držav, ker je mehikanska vlada zaplenila ameriško lastnino. Cardenas bo zahteval od mehikanskega kongresa, da pripravi nemudoma 100,000,000 pezov za odškodnino kot prvo plačilo za zaplenjeno premoženje. Nadalje bo tudi priporočil, da se znižajo carine na gotove izdelke Zed. držav. Položaj med Mehiko in Zed. državami je zelo napet.

Hendaye, Francija, 30. marca. Ofenziva, katero je zadnje tedne vodil general Franco napram španski vladni armadi, je včeraj nagloma prenehala. Pri mestu Leridi je Franco zadel na trdovraten odpor lojalistov. V Leridi gori. Nacionalisti so še osem milj od mesta. Barcelona zaenkrat ni v neposredni nevarnosti, da pade. Okoli Terusla so lojalisti dobili včeraj tri važne hribe v oblast.

Washington, 29. marca. William Frew Long, znani zagovornik odprte delavnice in sovražnik delavskih unij, je včeraj pričel pred senatnim preiskovalnim odsekom, napram kateremu se je izjavil, da ne izroči nobenih podatkov, ker je vse važne spise do leta 1936 uničil.

Nova WPA dela

Zvezna vlada je zopet zvišala kvoto za WPA dela v Clevelandu. Prvotno je bilo določeno, da dobi 45,000 brezposelnih v Clevelandu delo. To število so pozneje zvišali na 56,000, a včeraj je prišlo iz Washingtona povelje, da se število zviša na 60,000. Tekom enega tedna bodo obveščeni vsi, ki dobijo nova dela. Velika zasluga gre senatorju Bulkleyu, da se je pri zvezni vladi potegnil za Cleveland.

Ljudje na relifu

Columbus, Ohio, 29. marca. Državni auditor Ferguson poroča, da je država Ohio plačala v februarju mesecu \$215,000 več za relief kot v januarju mesecu. 135,943 družin dobiva podporo od države radi brezposelnosti. V januarju je bilo na relifu le 123,000 družin. Skupna podpora, ki jo je država Ohio plačala v februarju mesecu za relief, znaša \$2,666,000. V Clevelandu in v okolici je 32,000 družin odvisnih od relifa. V državni blagajni je dovolj denarja, da se plačuje relief samo do nekake sredine meseca aprila. Guverner Davey bo prisiljen sklicati izredno zasedanje državnega postavodajca, da se dobijo nadaljni viri dohodkov, ki so potrebni za relief.

Večerne šole
V Zedinjenih državah pohaja vsak večer do 2,000,000 oseb večerne šole. Osebe so v starosti od 17 do 85 let. Učijo se vsakovrstnih predmetov. Težko je kje dežela na svetu, ki bi svojim ljudem nudila toliko prilike za pouk kot ravno Amerika.

40 novih policistov
Včeraj je policijski načelnik zopet imenoval 40 nadaljnjih policistov za Cleveland. Med novimi policisti ni nobenega Slovencev.

Obtoženi uradniki
Velika porota v Columbusu, Ohio, je obtožila 15 višjih uradnikov Ohio Fuel Gas Co., češ, da so sleparili odjemalce. Tožba je v zvezi z drugo tožbo, v kateri se toži isto kompanijo za \$42,000,000 odškodnine. Odjemalci naravnega plina v Columbusu in v sosednjih mestih trdijo, da je kompanija "pumpala" zrak v plinske cevi in prodajala zrak kot naravni plin in s tem osleparila 700,000 odjemalcev za ogromne svote denarja.

Zadušnica
V četrtek 31. marca se bo ob 8. uri zjutraj brala sv. maša v cerkvi sv. Vida za pokojnim Joseph Kominom. Sorodniki in prijatelji so prijazno vabljeni.

Kampanja Rdečega križa
Včeraj je bila v Clevelandu zaključena izredna kampanja Ameriškega rdečega križa, ki je bila zelo uspešna. Skoro 100,000 novih članov se je pridružilo organizaciji.

Dr. Mar. Magd. 162 KSKJ
Tajnica družbe sv. Marije Magdalene št. 162 KSKJ se bo nocoj med 6. in 7. uro nahajala v spodnjih prostorih stare šole sv. Vida v svrhu društvenih zavedev.

Španci obeh strank dobivajo obilno pomoč

Paris, 29. marca. Kljub zaničkanjem, ki prihajajo od vseh strani, pa prihaja v Španijo v teh kritičnih dnevih, ko se bliža civilna vojna svojemu koncu, pomoč za obe stranki v obilnejši meri kot kdaj prej. Francija podpira barcelonsko vladu, dočim Nemčija in Italija pošiljati podporo generalu Francu. Razlika v tem je le ta, da je francoska podpora privatnega značaja, dočim podpirati Italija in Nemčija uradno. Tudi Rusija pošilja obilne darove komunistom v Barcelono. Orožje iz Rusije se importira preko Francije v Španijo. Zadnje soboto se je izkrcalo v Cadizu nadaljnjih 4,000 popolnoma opremljenih nemških vojakov, ki so dospeli tja pod varstvom nemških bojnih ladij. Ironično pri tem je, da napada levičarsko časopisje Italijo in Nemčijo radi pomoči, a desničarsko časopisje napada Rusijo in Francijo iz istega vzroka. Rusija je doslej poslala v Španijo 10,000 strojnih pušk, 50,000 vojaških pušk in 200 topov, poleg številnega drugega vojnega materiala.

Kitajci v novi ofenzivi napram Japoncem
Hankov, Kitajska, 29. marca. Dva meseca poskuša japonska armada zasedati nad vse važno kitajsko mesto Sučov, toda dosežaj je bil vsak poskus odbit. Kitajci uspešno branijo prehod preko Rumene reke. Že en teden vodijo kitajski generali večjo kitajsko ofenzivo v južnem delu province Šantung. Japonci ne morejo nikjer naprej. Kitajci hitijo z ofenzivo, ker vedo, da je Japonska poslala po nove čete in vojni material na Japonsko. Kitajci se borijo skrajno junsko in je njih sedanja armada popolnoma drugačna od prvih armad, ki so bile poražene od Japoncev. Japonska poročila, ki so zadnje dneve dospela v Peiping, priznavajo poraz in težave, s katerimi se mora boriti japonska armada zlasti v Šantung provinci.

Župani in država
V Clevelandu so zborovali te dni župani 16 večjih mest države Ohio, da naredijo moralen pritisk na državno postavodajno glede relifa. Župani trdijo, da mora država prispevati vsaj polovico vseh stroškov za relief brezposelnim, dočim se za drugo polovico obvežejo mesta, da jo prispevajo. Guverner države Ohio Martin L. Davey namerava v kratkem sklicati izredno zasedanje državne postavodaje, ki naj reši to sporno vprašanje. Najbrž bodo vpeljani novi davki, da se dobi denar za relief brezposelnim.

Vest iz domovine
Mr. Frank Bubnič, 10510 Prince Ave., je dobil iz domovine žalostno vest, da mu je v vasi Zajeršje, fara Hrušica na Primorskem umrla ljubljena mati Marija Bubnič v starosti 76 let. Pokojna zapušča v domovini štiri sinove in dve hčeri, v Ameriki pa dva sinova, Franka in Clevelandu in Jožeta v Milwaukee. Naj bo ranjki hranjenen blag spomin in naj mirno počiva v domači zemlji.

Mehiki preli inflacija. Vlada proučuje, kako bi odškodovala kompanije, katerim je zaplenila njih lastnino v Mehiki

Mexico City, 29. marca. Finančni krogi prerokujejo, da bo Mehika v kratkem dobila inflacijo, in če vlada ne bo ostro posegla vmes, bo zgubil mehikanski pezo svojo vrednost. Že sedaj zahtevajo mehikanski trgovci, da se plačuje za vse blago v gotovini. Trgovci in odjemalci se nahajajo v hudih denarnih zadregah. Še pred tedni se je dobilo za en dolar 3.60 pezet, dočim je današnja cena že 4.30.

Medtem pa vlada išče sredstva, kako bi dobila 100,000,000 pezet kot delno plačilo za zaplenjeno petrolejno polja v Mehiki. Kakor hitro pa vlada plača to svoto nastane inflacija mehikanskega denarja.

Generalni tajnik unije petrolejnih delavcev, katerih je 18,000 v Mehiki, se je izjavil, da bo unija prenehala z zahtevo po zvišanju plačah, dokler ne pride zadeva delavcev zopet v normalni položaj.

Vzrok zaplembe petrolejnih polj v Mehiki je bil, ker ameriške in angleške družbe niso hoteli na pritisk vlade zvišati plač delavcem. Sedaj so pa delavci sami odglasovali, da ne bodo zahtevali višjih plač.

Enako se je generalni tajnik petrolejnih delavcev izjavil, da delavci ne bodo zahtevali, da se vpeleje nemudoma 40-urni delovnik.

Roosevelt doživel veliko zmago na najvišji sodniji. Plinska družba v Clevelandu je zgubila važno ložbo na najvišji sodniji

Washington, 29. marca. Najvišja sodnija je včeraj izjavila, da je postava glede takozvanih holding kompanij popolnoma ustavna. S to razsodbo je doživel sedanja administracija eno največjih zmag.

Postava določa, da se morajo holding kompanije registrirati pri vladi in ob enem določa veliko kazni, ako tega ne store. Holding kompanije so nekatere podružnice utilitetnih kompanij, ki financirajo slednje.

Druge važne razsodbe, ki jih je včeraj podala najvišja sodnija kažejo, da mesto New York ima pravico naložiti davek v znesku treh procentov na dobičke, ki jih delajo utilitetne družbe.

Najvišja sodnija je razsodila, da ima mestna zbornica v Clevelandu pravico določevati ceno, za katero naj plinska družba The East Ohio Gas Co. prodaja naravni plin.

Kompanija je trdila, da je cena naravnega plina — 55 centov za 1,000 kubičnih čevljev naravnega plina — mnogo prenizka in da bo kompanija radi te cene zgubivala denar. Kompanija je zahtevala 62 centov za 1,000 kubičnih čevljev plina.

Najvišja sodnija je razsodila, da ima mestna zbornica v Clevelandu pravico narekovati ceno kompaniji za prodajo plina. Kompanija bo sedaj prisiljena v doglednem času znižati ceno plinu.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME — SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

5117 St. Clair Avenue Cleveland, Ohio
Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:

Za Ameriko in Kanado, na leto \$5.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00.
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.00. Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50.
Za Cleveland, po ramašalcih: celo leto \$5.50; pol leta \$3.00.
Za Evropo, celo leto, \$7.00.
Posamezna številka, 3c.

SUBSCRIPTION RATES:

U.S. and Canada, \$5.50 per year; Cleveland, by mail, \$7.00 per year.
U.S. and Canada, \$3.00 for 6 months; Cleveland, by mail, \$3.50 for 6 months.
Cleveland and Euclid, by carriers, \$5.50 per year, \$3.00 for 6 months.
European subscription, \$7.00 per year.
Single copies, 3c.

JAMES DEBEVEC and LOUIS J. PIRC, Editors and Publishers

Entered as second class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1879.

83

No. 74, Wed., March 30, 1938

"Wien bleibt Berlin."

Le malo oseb izmed številnih milijonov, ki so poznale Dunaj z vsemi njegovimi vrlinami in dobrotami, bi danes spoznalo starodavni cesarski Dunaj, ki se je preoblekel v nacijsko uniformo in je sploh prenehal biti Dunaj. Prislovica "Wien bleibt Wien" danes ne velja več, ker Dunaja ni več, vsaj kakor so ga nekdanj poznali.

Še pred dobrimi tremi tedni je bilo mesto v avstrijskih zastavah, ki so: rdeče-bele-rdeče. Ljudje so s ponosom nosili znake Fatherland fronte. "S Schuschniggom za Avstrijo" je bilo geslo vseh dunajskih časopisov.

Zginile so danes avstrijske zastave, vsepovsod se je pojavil kljukasti križ nacizma, železna peta Hitlerja je zatrla avstrijsko, dunajsko prirojeno domačnost in prijaznost. Dunajčani so postali resni ljudje, vpregli so jih v jarem pangermanizma, katerega uči in propagira bivši avstrijski obešalec papirja in avstrijski korporal. Ironija v tem je, da je Avstrijec zadavil Avstrijo.

Kje so danes Dunajčani? To je prvo vprašanje, ki ga zastavi sleherni tujec, ki pride te dni po več letih odsotnosti zopet na Dunaj. Dunajčani so bili poznani kot tolerantni, postrežljivi, domači ljudje, pošteni, dostojni in pametni. Toda vse to je skoro preko noči zginilo.

Dunaj je imel prijatelje po vsem svetu. Večina slovenskih inteligentov v stari domovini je dobila tam svojo končno izobrazbo. Da, dostikrat so se spoprijeli z Germani, toda kmalu je sovraštvo ponehalo in se razvilo v prijateljstvo. Dunaj je bil sicer anahronizem, ki pa ni imel nasprotnikov. Danes je na Dunaju nastala prava revolucija.

Lahni donavski valovi odmevajo sicer še, toda ne privabljajo nikogar. Večkrat so zadrženi po trdih korakih, ki odmevajo po ulicah in ki so povzročeni po Hitlerjevi armadi. Ječe se polnijo, nobene varnosti ni več, nihče ne ve, kdaj pade po njem težka roka diktatorja in ga pritisne k tlom. Ljudje se pozdravljajo kot bedaki. Včasih so si stiskali roke, danes jih dvigajo ali drugače manipulirajo z njimi. Dunajčan ima danes strašnega gospodarja nad seboj. Dunaj je postal dekla Berlina.

Dunaj je sicer pričakoval, da bo nekega dne postal del Nemčije, toda ne tako hitro. In mislili so Dunajčani, da ko bodo v objemu Berlina in Hitlerja, da bo ostalo vse po starem, le gospodar bo drug. Toda novi gospodar je takoj prve dni pokazal, da hoče imeti razmere takšne, kot jih on zahteva, ne pa takšne, kot so po godu Dunajčanom. Nič več ni prislovica "Wien bleibt Wien," kar se je danes spremenilo v "Wien bleibt Berlin."

In Dunaj bo zgubil milijone radi tujcev, ki ne bodo več prihajali na Dunaj kot gostje v raznih sezonah. Tisoče Amerikancev je vsako leto pohajalo Dunaj, prihajali so Angličani, Francozi in zastopniki drugih narodnosti. Vseh teh sedaj ne bo več. Kajti nihče ne želi priti v mesto na počitnice, kjer se ne bo počutil varnega, kjer mora pričakovati vsak čas, da ga potiplje Hitlerjev policist in ga odvede s seboj iz neznanega vzroka.

Nihče ne bo prihajal na Dunaj, ki je zgubil svoje prijazno lice, postrežljivost in domačnost. Ljudje se neradi podajajo v nevarnost in med mrkoglede ljudi. In taki so nemški naciji, ki imajo danes oblast na Dunaju. Dunaj se je preživil od tujcev, ki so potrošili tam letno do sto milijonov šilingov. Tega ne bo več v bodočnosti. Z odsotnostjo tujcev bo Dunaj postalo beraško mesto. Berlin bo imel prvo besedo, za mnenje Dunajčanov ne bodo vprašali.

Dunajsko časopisje je bilo že prisiljeno prenehati izhajati. Novi časopisi so se pojavili, novi časnikarji. Prve strani novih dunajskih časopisov so polne hvale za Hitlerja. Fuehrerja. Za Dunaj se uredniki ne zmenijo več, kot se ne bo zmenil preostali svet.

Tako mine vsaka slava na svetu. Dunaj z vsemi svojimi napakami je bil vedno priljubljen povsod, ker je imel poleg napak tudi dobrote in vrline. Hitler je to vse v enem tednu odpravil. "Wien bleibt Berlin."

Kaj pravite!

Hrvatje zahtevajo samostojno državo. To se lepo sliši, ampak v koliko bi bilo pa pametno za bodočnost, lahko vidjo v nekdanji Avstriji. Hrvati bi se morali zdaj toliko bolj močno okleniti Slovencev in Srbov. Jugoslavija pa iskati močnega prijatelja, če hoče ostati na površju.

By the way, še vedno nismo videli naznanila v javnosti, kdo bo šofiral ambulanco, za katero zbira slovenski rdeči bratci po Ameriki prispevke.

BESEDA IZ NARODA**Razgovor z našimi trgovci**

Piše A. Grdina

Še Mr. Logar me je spomnil na Jazbecovo prodajalno, ki se nahaja na 821 E. 222d St., vokal Ivan Ave. Nič se nisem obotavljal, ampak takoj šel tje, da ne pozabim. Spomnil sem se, da je Fred Jazbec enkrat šel v pisnu poslat \$3 za kulturni vrt. Zato nisem šel tje z namenom, da bi še kaj badral za vrt, ampak samo zato, da malo opišem tudi tega trgovca, kot druge. Sicer ne pišem in ne opisujem trgovcev radi denarja, ampak samo zato, da se enkrat dobi polen pregled vseh naših slovenskih trgovcev in da se podrobneje seznanimo z njimi.

Ko sem stopil v lepo stanovanje, ki se nahaja vrhu prodajalne, sem na prvi pogled videl dosti znamenj, da se v hiši gotovo nahaja kak lovec. Ko sem topogledno spraševal in namignil, mi je Mrs. Jazbec veselo odgovorila: "Kako ne bi bilo v hiši lovskih trofej, saj se Jazbec pišemo!" Sicer pa tudi vem, da Fred Jazbec ni samo izkušen mesar, ampak tudi dober lovec in še celo šaržo ima pri lovskem klubu, saj je tajnik Euclid Rifle kluba. Torej je gotovo vse te lovske trofeje prinesel sam domov. Čestitamo!

Toda ta večer pa gospodarja ni bilo doma. Nekam je bil odšel, ne da bi doma oddal raport, kam da gre. Mora že biti take vrste človek kot sem jaz. Kaj bi se človek za vsak korak javljal "bossu" kam da gre. Mrs. Jazbec je telefonirala na več kraj, pa Ferdota nismo mogli izslediti, dokler ni končno iz svoje proste volje prišel domov.

Ko sem kmalu nato napravil iz sebe uradno osebo, ki je prišla na zgodovinsko in življenjsko popisovanje družine, mi je Mrs. Jazbec omenila, da stanujejo v hiši tudi njeni starši. Imenitno, se bo še več nabralo te robe in poln koš novic bom odnesel iz te hiše, sem si mislil. Stopila sva samo skozi vrata v njih stanovanju in bila sva pri starših Mrs. Jazbec, ki so me prav ljubeznivo sprejeli.

Tu sem užil res prav prijeten večer. Oče in mati Jurkas, kot se pišejo starši od Mrs. Jazbec, sta zelo kratkočasna, vljudna in prijazna. Z očetom sva se takoj spopazumela, ko mi mi povedali, da so izučeni in spreteni mizar. Mizarje jaz visoko spoštujem, saj izdelujejo prav tisto, kar jaz v svojih prodajalnih prodajam, torej bi rekel, da spadam jaz v isto organizacijo. Mizarji izdelujejo, jaz pa naprej prodajam ljudem. Oče Jurkas mi je razkazal mnogo lepih del, ki jih je sam izvršil. Tako razne omare, okvirje in druge. Nekatera dela so sestavljena iz tisočerihih malih delov, potem pa zlepljena skupaj tako umetniško in okusno, da mora človek res občudovati. Vse to je pa Mr. Jurkas napravil zvečer, ko je ves dan prebil v tovarni. Torej sem videl, da je mož dosti delal in si ni dal počitka ne podnevi, ne ponoči. Naravnost srečen je človek, ki rad dela. Saj dela sebi in drugim v zabavo in kratek čas. Take, ročno izdelane stvari pa ostanejo še poznim rodovom v spomin. Pri tem se pa prihrani tudi denar, ker ni treba vsake stvari kupovati.

Ko sva bila z očetom gotova z ogledovanjem raznega umetnega pohištva, sva prišla pa na pipe, ali kakor mi pravimo domače — fajfe. Tukaj sem videl kar celo razstavo malih in velikih pip. Prav vsakega kalibra so. Tudi turška "fajfa" se nahaja med njimi. To je taka, ki ima spodaj posodo, napolnjeno z vodo, skozi katero se vleče

dim. Ta zbirka pip je res sijajna.

Potem mi je oče Jurkas pokazal še razne zanimive listine. Na eni taki listini je velika številka 13, katero so mu pripeli v New Yorku, ko je dospel tje iz stare domovine. Vse take stvari imajo Jurkasov oče skrbno spravljene. Torej vse drugače kot mnogi izmed nas, ki take stvari zanemarimo. Koliko naših ljudi je, ki niti ne vedo s katerim parnikom so dospeli v Ameriko. Mr. Jurkas celo hrani posušeno hrushko, katero je prinesel iz starega kraja.

Ko sem ga spraševal o njegovih otrocih, je takoj poiskal zapisnik, kjer so natančno popisani vsi člani družine in dnevi rojstev.

Ta pionirski par je doma iz spodnje Stajerske, od Sv. Petra pod Svetimi gorami. Pri hiši so rekli pri Sokolu. Doma so imeli gostilno. Vsa družina je dospela sem pred 24. leti za očetom, ki je prišel v to deželo že leta 1901 in sicer v Brooklyn, N. Y. Tam je dobil delo kot izučeni mizar. Leta 1929 pa se je družina naselila v Clevelandu.

Oče in mati Jurkas sta se poročila v starem kraju leta 1890. Mrs. Jurkas je ime Agnes. Prav tako je ime tudi njeni hčeri, Mrs. Jazbec, ki je potovala pred šestimi leti v staro domovino, da je potem pripeljala sem mater in mlajšo sestro.

Tako, zdaj pa malo pretipljimo kosti Ferdota Jazbecu, ki smo končno le dočakali, da je prišel domov in kar je bil tudi glavni namen mojega poseta v tej hiši. V Jazbecovi družini je bilo pet fantov. Vsi so bili vojaki in naključje je naneslo, da je vseh pet služilo pri istem regimentu. Dva izmed njegovih bratov sta padla v svetovni vojni. Ferdota je šel prostovoljno k vojakom, kar ga je potem rešilo, da se je rešil svetovne vojne, ker je bil odšel pred to v Ameriko.

Fred Jazbec je doma prav iz tistega kraja, kot je njegova soproga oziroma njeni starši. Štiri leta se je učil trgovine v Brezicah na Štajerskem pri tvrki Uršič in Lipaj. Torej je Mr. Jazbec tudi eden izmed onih redkih trgovcev, ki je prišel v to deželo že kot izučeni trgovci.

V Jazbecovi družini imajo tri otroke, dva sina in eno hčerko. Eden sinov pohaja Miami univerzo v Oxford, O., drugi pa Kent državno univerzo. Tukaj pa pohaja še v šolo 14-letna hčerka Irena, ki je že priznana fina pevka in katere ljubki glas smo že slišali ob raznih nastopih in tudi na radio programih. Jazbecovi imajo lepo posestvo in trgovski lokal na vogalu 222. ceste in Ivan Ave. v Euclidu. Spodaj sta dva trgovska lokala; v enem ima Mr. Jazbec sam dobro idočo mesnico. Zgorej imajo pa dvojne stanovanj, kot že omenjeno.

Mr. Jazbec je položil predme še tri dolarje za kulturni vrt, tri mi je bil pa že poprej dal. Torej ne morem drugega reči, kot prav lepa hvala za velikodušni dar in naklonjenost.

Ob koncu naj še omenim, da manjka samo še par let in Jurkasov zakonski par bo obhajal zlati jubilej. Pri dobrem zdravju in veseljem razpoloženju, kot to kažeta sedaj, bosta redki jubilej prav lahko dočakala ter slavila 50-letnico svoje poroke v krogu svojih dragih ter številnih prijateljev. Bog vas živi vse skupaj!

—V Predtrgu pri Radovljici je umrla Ivana Vogelink, p. d. Legatova mama. Pokojnici je pred 35 leti umrl njen soprog, ter ji pustil pet neposkrbljenih otrok, katere je potem vse dobro in krščansko vzgojila.

To in ono

PIŠE REV. M. JAGER

Izjave "katoliških pisateljev"

Naši katoliški nasprotniki so vsi veseli, da je — tako oni pišejo: — slovenski katoliški pisatelj v slovenskem katoliškem mesečniku "Dom in Svetu" — (kar dvakrat katoliško, hm!) — razgalil nizkotno in nekrščansko vlogo, ki jo igra duhovščina v španski civilni vojni. — Ojej, kako hud poper je to za katoličane!

Kdo bi si mislil, da veljajo izjave katoliških pisateljev toliko pri naših nasprotnikih, ki so tako zagrizeni proti vsemu, kar količakaj diši po katoliškim! Seveda, samo izjave takih "katoliških" pisateljev, ki izjavijo kaj takega, kar je voda na njihov mlin, drugačne izjave pa ne! Takih "katoliških" pisateljev je pa kajpak bore malo. Zato pa zopet in zopet premlevajo njihove izjave. Ti "katoliški" pisatelji so ljudje, ki so že na potu k njim, h komunizmu. Zato je dokazovanje s takimi "katoliškimi" pisatelji prav toliko vredno, kakor če bi kdo dokazoval, da ni protestantizem prav nič proti katoliškim naukom, ker ga je vendar začel učiti — katoliški menih Martin Luter! Kdo se ne bi smejal takemu "dokazu"?

V Sloveniji je gotova struja mladih, neizkušenih ljudi, fantov, sanjaveč, ki se laskajo na svojo moč komunistom, jim delajo poklone, zraven pa še hočejo biti korektni katoličani, nekaki "katoliški komunisti" hočejo biti. S tem mislijo pridobiti komuniste na svojo stran, v resnici pa komunisti iz njihovih pridobivajo. To so ljudje, ki koledajo med katolicizmom in komunizmom, ki hočejo delati nekaj kompromis, poravnava med obema. Vsak naj malo popusti, malo katolicizem, malo komunizem, vsakemu se malo pokloniti, pa se "zglaha." — Ej, med katolicizmom in komunizmom ni mogoče nobenega kompromisa, nobene poravnave! Kakor ne med vero in nevero, kakor ne med lučjo in temo, kakor ne med resnico in zmoto. "Kdor ni z menoj, je proti meni!" je dejal Kristus Gospod.

Taka je zgodba s tistimi "katoliškimi" pisatelji! Zato pri razsodnih ljudeh izjave takih "katoliških" pisateljev, neizkušenih sanjaveč, prav nič ne pomenijo. Samo pomilovalen nasmeh.

Gospodje "svobododomiselci" pa naj visoko zavarujejo izjave takih "katoliških pisateljev," da jim jih kdo ne ukrade, kajti za nje so — kakor je videti — neprecenljive vrednosti!

Pomlad je tu

Megla zginja, vstaja zora zlata dnevu novemu otvarja vrata; vsa narava radost diha le in Savica, hči kraljeva, pribobni in pesem peva od nje doma.

Čas je, da tudi mi vstanemo iz dolgega zimskega spanja, če hočemo še dalje v življenju, da ne bo za nami ostalo razdejajanje, da ne bodo naši potomci ostali brez naslova in se spraševali: čigavi smo? Vzemimo za zgled tole, kar je meni prav všeč in tudi urednik je lani priporočal, namreč, obisk nemških otrok v domovino njihovih staršev in obratno.

Ne bom trdil, da smo mi tega zmožni, ker nas je le peščica proti ogromni masi Nemcev. Dobro, če imajo oni korajžje, da pošljejo sto otrok tje in sto iz Nemčije sem, ali bi ne bili mi zmožni, da jih pošljemo vsaj pet. Ali bi ne bil velik napredek za naš mladi rod, ker bi jim prinesli ti mladi lepe in nikdar pozabne spomine na kraje, kamor nam starejšim še vedno uhajajo sladki spomini.

Po mojem skromnem mnenju

bi se dala ta ideja izpolniti brez vsakih težav, še posebno sedaj, ko se je začela domovina malo več brigati za nas. Posebno posveča Rafaelova družba dosti pozornosti, da bi se bolj zblížili. Kakor piše zadnji teden naš veliki borec Anton Grdina, da bodo imeli po vsej naši krasni zemlji predavanja s slikami o ameriškimi Slovencih. Tako nam pove naš veliki mož, ki se mu nikdar ne smili ne čas ne denar.

In takole sem si jaz zamislil, da bi sedaj, ko nas obišče župan naše dične bele Ljubljane, dr. Adlešič, da bi z njim prišlo nekaj teh mladih, da bi potem doma, ko se vrnejo, šli lahko od vasi do vasi in pravili našim sorojakom doma, kako živijo njih sinovi daleč v tujini.

Obratno bi šlo pa od tukaj nekaj naših mladev. Za letos bi bilo morda že prepozno, toda lahko se pripravimo za pozneje. Najbolj izpeljivo se mi zdi v dobi počitnic. Prosil bi še druge, da bi začeli razpravljati o tem. Moja iskrena želja je, da bi se ti moji upi, katere sem tukaj napisal, v resnici kdaj izpolnili.

Vsi, ki me poznate, veste, da je vse moje delo in moje misli le za naš preljubljeni zbor Črčke. Za te naše mlade pevce in pevke sem pripravil vedno žrtvovati čas in čas vedno zahteva tudi še nekaj več. Nedomljivo se mi zdi, zakaj ne poje pri tem zboru vsa naša šola, saj se vendar učijo tukaj naši malci vse. Še jaz si sam dostikrat katero prilastim, ki bi je drugače nikdar ne slišal. Zato vas še enkrat opominjam, dajte vse svoje otroke vsaj k enemu zboru. Tam se izpopolnijo v dobrem in se učijo lepega vedenja. Ker se pa ravno zdaj pripravljajo za svoj veliki dan, ko bodo počastili naše in svoje mame, vas prosimo, zlasti očete, da te mlade pevce malo spodbujate, da bodo redno hodili na vaje. Da se pa pogovorimo, kar je glavnega, vas prosim vse prav lepo, da se gotovo udeležite seje, ki se vrši v petek večer na 1. aprila v šoli. Pridite vsi, ki se zanimate za mlade pevce. Na sejo naj pridejo tudi uradniki od zbora in vsi, ki ste v odboru, ker je ta seja zadnja pred koncertom. Pridite!

France iz Doline.

Dopis iz Euclida

Če bi luštna ne bila, bi ne hodil za njo, bi ji fige pokazal, pa sunil z nogo ... Tako se je pelansko leto, ko je bila prišla tista izgubljena punčara k društvu sv. Kristine št. 219 KSKJ. Tako se jim je dopadla vsem, da so kar do desetih zvečer štirnamo hodili za njo, predno so jo pogrnuli, katera neki je, čeprav se je dosti o nji pisalo, kakšna da je. No, punca se nam je vsem dopadla. Igrala je svojo vlogo prav dobro, v veselje tisti, ki jo je uganila in pa društveni blagajni.

Društvo malokdaj priredi kakšno zabavo, ker je preveč stroškov in brige s prireditvami. Zato je prav, da se občinstvo odzove in da korajžjo po navadi dobremu odboru. Posebno letos so zopet kaj slabi časi. Kmalu bo več ljudi v "cesarski" službi kot v tovarni. Prigodilo se je, da je bilo več deklet odslovljenih od dela ravno, ko so dobile novega pomočnika v osebi fest fanta. Kar smililo se so mi revice. Mislila sem, da bodo ravno tako žalostne tiste, ki ne bodo prišle 24. aprila k sv. Kristini k prireditvi. Tam bo namreč en tak fest fant in katera ga bo uganila, bo lep prezent dobila, pa fant tudi, da bosta oba še nas lahko tretala.

Zapišite si v koledar, da za belo nedeljo ne drugam. Tam bomo tudi pirhe in pomaranče za stavo sekali. Za v kuhinjo bo pa nekaj takega, kar še ni

bilo nikdar prej. Ej, Jaka, povej no, kaj je tisto, ki si enkrat na pikniku jedel, ravno zadnji kos si še dobil, ko si rekel: "O, hudnika, zakaj nisem prej prišel!" Prav tako se nam obljublja od Mr. in Mrs. Opara. Pozdravljeni vsi skupaj in ne pozabite priti k nam na belo nedeljo.

Micka.

Slovenska atletika

Naša mlada Slovenca, Jos. Poznik in Jos. Germ, sta se ponovno odlikovala pri vzdigovanju teže v tekmi, ki se je vršila pred nekaj tedni v Toledo, O. Poznik, ki stanuje na 374 E. 161st St., kjer ima tudi lepo urejene telovadne prostore, poučuje in trenira mlade fante in odrasle v telovadbi in vzdigovanju teže. Jos. Poznik je mojster v poučevanju telovadbe in vzdigovanju teže, ker sam prakticira to, kar uči. On je dobil častno priznanje in nagrado kot najmočnejši vzdigovalec teže v državi Ohio. Prihodnja vzdigovalna tekma se bo letos vršila v Slovenskem domu na Holmes Ave. v nedeljo 15. maja 1938 ob eni uri popoldne. Tekme se bodo udeležili vzdigovalci teže iz vse Amerike.

Priporočljivo je zlasti za mlade fante in dekleta, da se udeležijo te tekme. Tekme se bo udeležilo več naših slovenskih fantov, ki se bodo z drugimi kosali za prvenstvo.

Jos. Germ, ki se trenira v Poznikovi telovadnici, je pa odnesel prvo izmed nagrad v svetovni tekmi, ki se je vršila meseca januarja v Parizu, Francija. Slovenci smo lahko ponosni na ta dva naša Slovence, ki nas tako častno reprezentirata.

J. Rožanc.

Če verjamele al' pa ne

Lesu (fenc) med nebesi in peklem se je bila na spomlad podrla. Spomladansko deževje je namočilo zemljo okrog stebrov (babe), pa se je lesa nagnila. Kakopak, treba jo je popraviti. Ampak katera stran naj leco popravi, ali naj jo nebeščani, ali pa delavci v žvepljenih prostorih. Ker nimajo tam nobenih WPA organizacij, ki bi skrbela za take stvari v splošno korist, je treba stvar prijeti v roke od te ali one vlade, države, občestva, ali srenje.

Sv. Peter, ki mu je sv. Jurij sporočil o podrti lesi, si pride ogledat škodo. Uveri se, da je treba lesu na vsak način popraviti. Sklene pa, da to ne bodo napravili nebeščani, ampak prebivalci onstran fenca. Zato zavpije tje preko lese:

"Hej, vrag, na tebi je zdaj vrsta, da plot popraviš! Zadnjič smo ga pa mi!"

"Mi je prav žal," odvrne satan, "moji ljudje so zdaj na pomlad preveč zaposleni drugje, ne pa da bodo še plotove popravljali."

"O, tako ti misliš! Lepa stvar je to! Ampak povem ti, da tako ne bo šlo. Če nočeš popraviti plota izlepa, bom vložil pa tožbo."

"Ti jo kar vložij," se mu posmehuje vrag, "ampak kje boš dobil pa kakega odvetnika, te vprašam, ko vsa nebesa ne premorejo enega."

DEKLETA IN ŽENE

Sedaj je čas, da si izberete in naročite za veliko noč fino in najnovejše mode "Sterling" suknjo ali obleko direktno iz tovarne, kar naredite lahko veliko ceneje kot kje drugje.

Samo pokličite me ali pošljite vaš naslov, da vas peljem v tovarno. Pripravljen sem vsak dan, tudi v nedeljah zjutraj. Se vam priporočam

BENNO B. LEUSTIG
1034 ADDISON RD.
Tel. ENdicott 3426

KRIŽEM PO JUTROVEM

Prva slika iz romana K. Mays

Prišel sem do grmovja, kamor je meril Miridit, in še mnogo mnogo prej ko on. Dobrih štirideset konjskih dolžin je bil za menoj.

Obrnil je rjavca in zdirjal nazaj v ravnino.

Pognal sem se za njim, pa ne več s tisto blazno hitrico. Ni bilo treba. Božal sem vranca po svetlem, vitkem vratu, nežno in pomirljivo, in mu kazal, da sem zadovoljen z njo. Popustil je, pa v nekaj minutah sem bil trdo za Miriditom. "Stoj! Zapovem ti!" sem mu zaklical.

Okrnil se je. Pištolo je imel pripravljeno. Ustrelil je.

Videl sem, da me ne bo zadela, Zakolobaril sem lasso nad glavo.

Miridit je že prej z bičem priganjal rjavca do skrajnosti. Ko sem se pognal za njim, je vrgel pištolo proč, vzel nož in ga sunil konju v vrat. Pa zaman.

Vrgel sem lasso. V trenutku, ko je visel kakor velik obroč nad beguncem, sem pridržal vranca in ga vrgel nazaj. Sune — krič — Rih je stal, rjavca je prazen dirjal dalje, Miridit pa je ležal na tleh, z zankom krog telesa in z rokami, trdo povezanimi. Lasso ga je vrgel iz sedla.

Prav nič se mi ni mudilo k njemu. Počasi sem jezdil bliže.

Ni se genil, oči je imel zaprte, oncesvestil se je. Ostal sem v sedlu in božal vranca v zabvalo za njegov napor. Rih je bil za take neznosti zelo občutljiv. Zasulal je vrat in segal z jezikom za menoj. In ko mu to ni uspelo, me je skušal vsaj z repom doseči. Pomagal sem mu, se sklonil nazaj in iztegnil roko. Pač desetkrat me je "pobožal" s svojim krasnim, svilnim repom ter rezgetal od veselja.

Tovariši so prijezdili bliže. Čudil sem se, s kako lahkoto je dirjalo staro, mršavo krojačevo kljuse. Zdelo se je, da mu je tako dirjanje kar v zabavo.

In pritlikavi krojaček je tičal v sedlu, da ga je bilo veselo gledati! Oba sta bila hinavca, krojač pa njegova mrha!

Prvi je prihitel Halef.

"Je mrtev?"

"Ne vem. Poglej!"

Skočil je s sedla in preiskal Miridita.

"Le spat je legel lopov! Tule, vzemi njegov čakan!"

Krasno delo je bilo. Toporišče je bilo ovito v bisernato kožo morskega volka, sekira sama je bila fino, staro delo umetno cizelirano. "Li ma'ak kelimet!" — Besedo imam s teboj! — je bilo vrezano na eni strani, na drugi pa: "Awafi hatrak!" — Zdravstvuj! — Umetnik, ki je čakan izdelal, je bil nekam bodečega značaja.

Vrnil sem čakan Halefu:

"Deni ga nazaj, kjer si ga vzel! Ni moj!"

No, in kaj praviš k mojemu Rihu?"

Globoko je šel po sapo, z lesketajočimi se očmi je navdušeno povedal:

"Kaj bi naj rekel, gospod? Povedal si mu skrivnost?"

"Da."

"Sem si mislil! Letel je ko puščica! Videlo se je od daleč, kot da vobče nima nog. Še preden sem si utegnil misliti, je bil že pri grmovju. In pogledaj ga! Ali vidiš le kapljico potu na njegovi gladki koži?"

"Ne."

"Se peni?"

"Tudi ne."

"Je zasopel? Mu poljejo pljuca, mu udarjajo boki?"

"Ne."

"Da! Miren in vesel stoji, kot da se je pravkar prebudil!"

Krasen, prelep prizor je bil! Niti prerok sam ni jezdil takega konja! Škoda, da je žrebec in ne kobila! Ta pogrešek je edini, ki bi mu ga lahko očital! Dal mu bom nocoj velik hleb koruznega kruha, namočenega v rakijo. Tako jed mu je najljubša. Sladkosnedež je!"

Obrnil se je h krojaču.

"No, Afrit, ti orjak, kako ti je všeč vranec?"

"Ni mu para! Nisem še videl takega konja!"

Gledal je vranca z očmi vesela.

Takle reven krojaček — pa se je razumel na konje? Ni bil tisto, za kar se je izdajal!

In slabo prikrit pohlep je gledal iz njegovih oči. Vranca se mu je zahotelo —! Kaj bi počel s takim konjem skromen, ponižen krojaček? — Ni bil krojač, ta pritlikavec —!

"Lepo!" je odgovoril Halef zadovoljen z odgovorom. "Kaj pa praviš o lastniku?"

"Vreden je takega konja. Dobro je jezdil."

Tudi na jeđenje se je razumel — ta krojač!

Halef se je razjezil.

"Kaj —? Dobro da je jezdil? Človek, kaj ti hodi na misel!"

Tudi ti dobro jezdíš, pa v primeri z njim si kakor žaba, ki sedi volu na hrbtu! In kdo te je vobče vprašal, kako jezdí —? Čisto nekaj druga se misli. Ali ni izpolnil, kar je povedal?"

"Priznam!"

"Priznaš —? Moraš priznati! Ali ni dokazal, da je Miridit v primeri z njim otrok, ki si niti suknjica ne zna sam zapeti —? Kako sijajno ga je ukanil —! Si slutil, da bo spet zalezoval?"

"Ne."

"Vedel sem, da ne slutiš! Tvoji možgani so kakor testo, ki ga je vročina osomnila in ožgala, da ni užitno! Kako je gledal Miridit, ko ga ni našel pri nas, kako se je prestrašil, ko ga je zagledal za seboj —! Kako natančno je pomeril na njega. In puška se ni sprožila!"

Ves, zakaj ne?"

"Ne vem. Morebiti je bil smodnik moker, ali pa je zapalka odpovedala."

"Kaj še! Ker smo neranljivi, razumeš, ti krojač vseh siromašnih krojačev! Neranljivi smo in nobena krogla nam ne more do živca! In če nočemo, se puška vobče ne sproži."

In potem tisti čakan —! Bi ga ti znal tako prestreči?"

"Pri svoji ubogi duši da ne!"

"Pri svoji ubogi duši vobče nikdar nič ne boš znal! Kajti tvoja duša je kakor dolga, okorna glista, ki se zaman zviija, da bi našla pametno misel!"

In potem tisti lov —! Si že kedaj videl, kako se s takim jermenom ujame bežečega jezdeca?"

"Nikdar še ne."

"Verjamem da ne! Vobče še marsikaj nisi videl, še tisoč in tisoč reči nisi videl, ki jih mi znamo in razumemo! Kaj more tvoj Žuti mojemu efen-difu —? Naša zvičajnost in naš pogum se bodeta zajedla v tvojega Žutega kakor vijak v les!"

"Moj Žuti —? Ne reci vendar tako!"

"Saj si ga zagovarjal!"

"Zagovarjal —? Kaj še!"

"Nisi dejal, da je močnejši ko mi, da nas bo uničil —?"

"Le ljubeče sem vas mislil posvariti."

"Povem ti prav tako ljubeče, da bodi v bodoče rajši tiho! Ne potrebujemo tvojih svaril! Sami sebe dobro poznamo in tudi naše sovražnike. V primeri z nami so kakor bilke, mi pa smo palme, ki kopljejo svoje vršiče v oblakih. Tisti Žuti bo ležal pod našimi nogami!"

VAŽNO ZA WEST PARK

Tudi v West Parku ne spimo. Podružnica št. 21 SZZ vabi vsa pridna dekleta, ki so se priglasila za večbalni krožek, da pridejo gotovo v četrtek 31. marca ob osmih zvečer v Jugoslovanski delavski dom k prvim vajam. Prišla bo takrat k nam agilna voditeljica športnih aktivnosti pri SZZ, Mrs. Antonija Tanko. Prosim vas, bodite točne in vztarajte, ako hočete, da bo naš drill team v ponos vam in celi naselbini. Dekleta, bodite pridne, me starejše vam bomo pa pomagale, kar nam bo mogoče. Torej ne pozabite priti v četrtek.

Katera se hoče udeležiti Subljojevega koncerta v sredo 20. aprila, naj si preskrbi vstopnico, katero lahko dobite pri meni. Sedeži so vsi rezervirani. Prosim, upoštevajte ta opomin. Najlepši pozdrav vsem!

Anna Palcic, tajnica.

BREZ OZIRA

kje stanujete ali delate, vam preskrbi dr. Zupnik vso zobozdravniško postrežbo, s katero boste popolnoma zadovoljni v vseh ozirih. Ure od 9 zjutraj do 8 zvečer. Urad dr. Zupnika je na

6131 St. Clair Ave.
vhod iz 62. ceste.
Tel. EN-5013

(Mar. 30. Apr. 1.)

prav kakor Miridit, ki ga vidiš tule na tleh! In vse, ki mu služi, bomo zgrabili, kakor zgrabiš ščep tobaka in si ga neseš v nos."

"Ampak, hadži, kaj pa sem ti storil, da si tako hud na mene?"

"Žutega si poviševal nad nas! Ali to ni dovolj? Nikdar še nisi videl pravega slavnega junaka. Tule pa vidiš može in junake, ki je v primeri z njimi Žuti kakor muha. Ujameš jo pa zmečkaš med prsti!"

(Dalje prihodnjič)

Za kulturni vrt

Pravim, pravim, je rekel stric Trebušnik, ko so ga končno z veliko mujo priribali na vrh Triglav, ter si je potem prav zadovoljno obrisal potno čelo vesela, da je končno le prispel na vrh tako zaželjenega Triglava. Koliko je bilo truda, ampak na vrh so pa le prišli. No, tudi jaz bi danes zapisal lahko o nekem vrhu, kamor smo srečno dospeli, ter si obrisali potno čelo z veseljem vsklikom: Pa smo le na vrhu, na kljub težki poti, ki ni bila nič lažja kot na Triglav.

Prav odločno so poprijeli še nekateri rojaki in rojakinje, ko so videli, da se bližamo temu vrhu. Tako sta napravila Mr. in Mrs. John in Frances Lupšina na 10201 Prince Ave., kjer imata dobrodočo gročarijo in mesnico. Ko sem se slučajno mudil tam, je rekla Mrs. Lupšina; kajne, John, da bomo tudi mi dali za kulturni vrt? In med tem je že Mr. Lupšina posegel v žep, pa rekel, da za kulturni vrt pa ja in položil predme \$5.00. Potem sta pa še menila, da je to bolj malo, ampak, da je sedaj tako slabo s trgovino. Lejte no! To ni majhen dar, ampak prav lep dar, zelo lep in zaslužita vse priznanje in pa podporo za tako velikodušnost. In društvo sv. Jožefa št. 169 K. S. K. J., ki ni bilo nikdar zadnje, pač pa vedno stalo v prvi vrsti ter zelo podpiralo naš vrt, je tudi zopet prispevalo še \$5.00, katere je izročil agilni tajnik tega društva, Mr. John Pezdire. Zato se rojake v Collinwoodu opozarja na to največje društvo pri K. S. K. J.

Le počakaj Jože, se je poredno nasmehnila Mrs. Louise Kastele, 4571 E. 86th St. ter dejala: ker ni pa ti, pa dobiš \$2.00 za kulturni vrt. Že tolikokrat sem mislila na to, da za vrt se mora kaj dati, ko tako imenitno napreduje, da je kar veselje. Potem pa pristavila: izvrstno ste jo pa izpeljali, to idejo in to delo zasluži podpore in priznanja. Neka oseba je dala pa \$1.00 z naročilom, da se ne da v list. V

tem se je tudi še prodalo 1 spominsko knjigo za \$1.00, ki je šel tudi v ta sklad za dovršeni vrt. Mrs. John Pozelnik, 12625 Kirtan Ave. na West Parku, je tudi rekla, da se John vedno meni, da se mora kaj dati za vrt in tako je dala kar v Johnovem imenu \$1.00 s pripombo, da gotovo še kaj sledi. Mrs. A. Amalija Škoda je tudi točno držala besedo in je za \$3.00 sledilo še \$2.00. Tako sta Anton in Amalija Škoda, 13208 Wainfleet Ave. West Park, dala skupno \$5.00. To se vidi, kako naši ljudje drže besedo in taka beseda dosti več velja kot ducate podpisov v teh današnjih izprijenih časih, ko pri študiranih državniki niti slovesne pogodbe z vsemi podpisi niso vredne piškavega oreha.

Da bi kdo ne menil, da so na West Parku kar tako, naj povem, da je tudi Mrs. Anna Intihar 12536 Bennington Ave., dala tudi \$2.00 ter rekla, da se zapiše kar na družino Intihar. Je rekla, veš, moram, da tudi pri nas damo, čeprav je tako slabo, ampak me veseli, ko tako lepo napredujete, bom šla enkrat pogledati in pa na slavnost pride-mo.

Veš, da bom smel tudi jast v kulturni vrt, ti dam \$5.00, in pri tej prici je že izročil ček za \$5.00. To je stari pionir in pa poštena slovenska korenina Mr. Anton Bobek, 643 E. 108th St., ki je dolgo vrsto let vodil potniško pisarno na St. Clair Ave. In sedaj, ko je na stara leta odložil ta posel, bo šel gotovo večkrat v kulturni vrt, za katerega se Mr. Bobek zelo zanima ter ga veseli tak napredek. Vse priznanje dobremu možu. Mrs. Vencell, 1017 E. 62nd St. je tudi rekla, da ne gre kar tako, da bi nič ne dali, pa je dala \$1.50, ki naj se zapišejo na ime družine Vencell.

Na, tu imaš \$5.00 je dejal oni dan Mr. Louis J. Pirc, ter povedal, da napravim rezit na ime Joseph Pozelnik, ki ima bowling alley na St. Clair Ave. in E. 105. St. Pozelnik je toraj dal za vrt \$5.00. Oni dan se je prismejalo Mr. Frank Stefančič ter prinesel

\$4.00. Tri je dal Mr. Filip Močelnikar, 800 E. 232nd St. a \$1.00 pa sam Mr. Stefančič, ki je še dodal to k prejšnjim vsotam. On živi na 231 E. 200. St. Mr. Stefančič je zelo dober delavec za naš vrt.

Mrs. Jennie Koželj iz Collinwooda je pa prodala Spominsko knjigo ter nam izročila \$1.50, kar gre tudi v ta sklad.

Jedet no, jaz sem vedno trdil, da sta zelo aktivna v Euclidu Frank in Frances Kosten, ki sta nabrala že zopet \$16.00. Kdo od teh dveh je več nabral, pa ne vem točno. Ampak naj bo tako kot je rekel sv. Ambrož: Kar je žena to je mož! Aktivna in pridna sta oba, to vem. Imena darovalcev je pa rekla Fani, bo že orisala in opisala, kako kdo izgleda.

John Trček, 15508 Holmes Ave., ki ima dobro urejeno slaščičarno in Beer parlor, je tudi še primaknil \$1.00 in dostavil, da zadnji ni in ne prvi. Torej velja, John!

Ne gre tako, da bi mi nič ne dali, je rekla Mrs. John Zalar, 11920 Longmead Ave. na West Parku, ter dala en dolar in omenila, da ji je mož naročil, če kdo pride za vrt, to naj da, četudi bolj slaba prede, ampak, da se bo šlo lahko senčit v kulturni vrt, to je pa kar treba pomagati.

Mrs. Ivanka Sodja, 1278 E. 167th St., je tudi dejala; nobenega ni okrog, da bi prišel pobirati za kulturni vrt, bom pa kar sama nesla in tako je dala to pot še \$1.00 s pripombo, da bo še kaj posegla v žep. Je rekla, da jo zelo veseli tak napredek. Prav slično je napravila sestra Mrs. Sodje, Mrs. Krajnc, 1061 E. 68th St., ter primaknila še \$1. Tudi ona se je slično izrazila o lepem napredku pri vrtu.

Vsem darovalcem prav iskrena hvala za velikodušno pomoč. Vrt bo skoro zelen in tozadevna objeljena novica bo pa tudi kmalu naznanjena slovenski javnosti, ki bo pričala, da je naš narod častno dovršil svojo kulturno nalogo, ter plačal vrt, ki je prvi izmed vseh vrtov, ne samo v lepoti, ampak tudi v plačilu. Najlepše hvala vsem, ki ste tako velikodušno pomagali! Pazite torej na tozadevno poročilo v tem listu v kratkem.

Jože Grdina.

—Volk se je ujel v past. Ko je nedavno zapadel nov sneg, je lovski čuvaj Ivan Cankar pri zakupniku vrhniškega lovškega okoliša g. Ivanu Megušarju, industrije na Vrhnikih, nastavljal pasti za kune. V začetku preteklega tedna je drugič pregledoval, ali se je kaj ujelo. Na veliko začudenje je dobil v pasti ujetu psu podobno žival, ki jo je spocetka tudi imel za podivjaneega psa in se je šele pozneje izkazalo, da je bil to pravi volk. Volk je bil še živ, čeprav je bil ujet v pasti že več dni. Da se ne bi žival dalje mučila, jo je ustrelil. Ker je pa bila zver precej težka, je ni mogel sam nesti na Vrhniko, zato jo je na mestu dal iz kože in je kožo vzel s seboj. Domov grede je opazil nedaleč od kraja, kjer je bila past, raztrganega psa.

O svoji zgodbi je pripovedoval lovskemu čuvaju Stularju, kateremu se koža nikakor ni mogla videti dovolj pristna za navadnega psa. Ko sta pri skupnem ogledu našla še srno, raztrgano tako, kakor pač srne razmesari volk in ne pes, in ko sta natančneje pregledala kosti in glavo odrte zveri, je bilo nedvomno, da se je res ujel volk, in sicer je bila samica. Ker so na volkulje razpisane nagrade, je prejel lovski čuvaj Cankar za njo 500 dinarjev.

Ob hudih zimah so tod okoli že večkrat opazili volje sledove, ali tako blizu človeških selišč se volkovi pri nas niso pojavili že dolgo vrsto let. Vrhniški gozdovi so zadnja leta postali zelo redki, zato jih lastniki puščajo v miru, pa ni čudno, da vanje pribhajajo volkovi.

Ogromni vojaški manevri ameriške armade

Fort Sam Houston, Texas, 29. marca. Major general Herbert Brees, poveljnik osmega armadnega zbora, je izjavil, da bo imela ameriška armada avgusta meseca ogromne vojaške manevre ob mehikanski meji. Teh manevrov se bo udeležilo 80,000 mož. Toliko vojaštva Zedinjenih držav še ni bilo zbranega skupaj od svetovne vojne sem. Manevrov se bo udeležilo 40,000 mož narodnih gard raznih držav, 37,000 mož redne armade in 3,000 rezervnih častnikov. Značilno je, da se bodo manevri vršili ob mehikanski meji.

Vlada je srečno poravnala 1,113 štrajkov

Washington, 29. marca. Narodni vladni delavski odbor, katerega se mnogokrat napada, češ, da povzroča industrijske štrajke, je od leta 1935 poravnal na miren način 1113 štrajkov. Nobenih nemirov ali zgrube življenja in lastnine ni bilo pri teh štrajkih, katere je vlada potom svojih posredovalcev poravnala. Pri omenjenih 1113 štrajkih je bilo prizadetih 317 raznih kompanij in nad 400,000 delavcev. Pred vladnim odborom je sedaj še 620 slučajev raznih štrajkov, katere bodo v nekaj mesecih rešili.

Nemci razvijajo aktivnost v Alzaciji in Lorenu

Strasbourg, Francija, 29. marca. Pariška policija je dobila nalogo, da sporoči policiji v mestih province Alzacije in Lorena, da pazijo na aktivnost nemških vohunov in agitatorjev. Omenjeni provinci je Francija dobila od Nemčije po zaključku svetovne vojne. Gotovo je, da bo Hitler poiskal prvo priliko, da se provinci zopet priklopi Nemčiji. Hitlerjeva grožnja, da bo združil vse Nemce, ni prazna objuba.

11 utihotapljenih Kitajcev aretiranih

New York, 29. marca. Naselniške oblasti so v tem mestu aretirale 11 Kitajcev, ki so se utihotapili v Zedinjene države na angleškem tovornem parniku. Kitajce so dobili skrite med blagom na dnu parnika. Čemur se naselniške oblasti čudijo je dejstvo, da so Kitajci ostali pri življenju, ko so zdravstvene oblasti v Bostonu pred tremi dnevi očistile parnik s strupenimi plini, da se ne bi zanesla kaka bolezen v Ameriko. Strupeni plini Kitajcem očividno niso prav nič škodovali.

Tornado v Arkansasu je ubil dva otoka

Texarkana, Ark., 29. marca. Dva otoka sta bila ubita sinoči v tornadu, ki je skoro opustošil farmersko pokrajino v tej okolici. Najmanj dvajset oseb je dobilo poškodbe. Iz Arkansasa je tornado dospel v Oklahomo, kjer je bilo trinajst oseb ranjenih.

MALI OGLASI

Stanovanje se odda

pet sob, kopališče, furnez. Na 6526 St. Clair Ave. Pokličite ENdicott 1217. (76)

Proda se

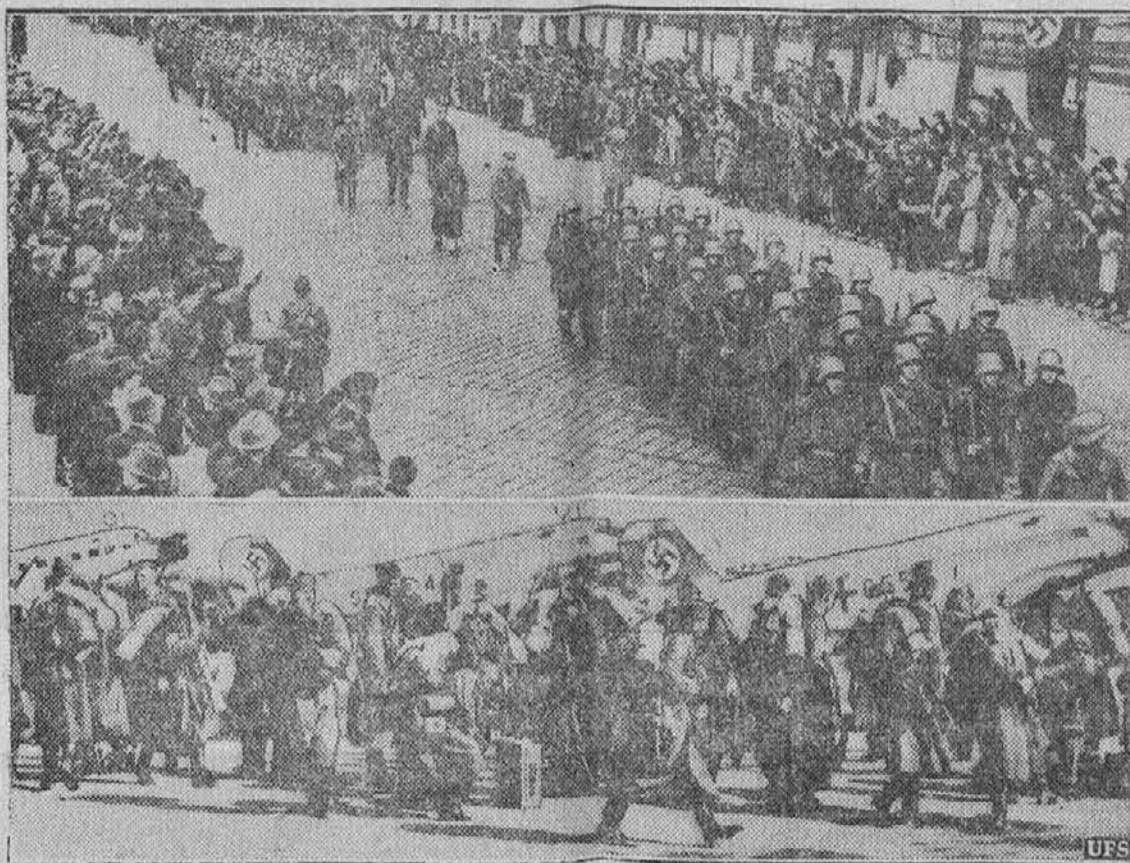
zidana hiša za dve družini, ima 10 sob, dvojno kopališče, posebna centralna kurjava, dve garaži, velik lot. Hiša se nahaja v bližini Euclid Beach parka. Zglasite se pri Matt Petrovich, 253 E. 151st St. Tel. KEnmore 2641-J. (74)

Pozor!

Priporočamo se za barvanje hiš in stanovanj, kot tudi za dekoriranje. Z veseljem vam preporučamo delo. Vse delo garancirano.

Peter Starin

1209 E. 176th St.
Tel. KEnmore 0517-W.
(Mar. 23. 26. 30. Apr. 2.)

Nemško vojaštvo vkoraka na Dunaj. Slika spodaj kaže izkrcavanje nemškega vojaštva iz aeroplanov, ki so jih v največji naglici dopeljali iz Nemčije v Avstrijo.

Vrvenje po dunajskih ulicah ob prihodu nemškega vojaštva, ki je okupiralo Avstrijo.

Zamenjana sinova

FRANCOSKI ROMAN

"Da, gospod, da. Ravno to je vzrok, ker sem čital zapisnik, da vas rotim, da odnehajte ali pa bova oba skupaj kriva nadaljne sodnijske zmotne s strašnimi posledicami. Preberite ta zapisnik z vso natančnostjo. Niti enega odgovora ne dobite v njem, da ne bi mladi mož trdil, da je nedolžen. Niti z eno samo besedo nam ni razsvetlil položaja. In ali je še vedno v ječi, še vedno v samotni celici?"

"Da, in tam tudi ostane, ako vam je tako prav ali ne," odvrne sodnik. "Kako neki morete govoriti s takim tonom, potem ko ste sihoči imeli obtožnica že obsojenega, dočim sem se jaz obotavljal."

"Toda, gospod sodnik," kriči stari detektiv, "jaz vam sedaj govorim isto. Oh, nesrečni Tabaret, vse je zgubljeno. Nihče naju ne bo razumel. Oprostite, gospod, ako vam ne izkažem pravega spoštovanja. Mogoče se niste prilagodili mojim metodam, ki so pa sicer zelo priproste. Vsak zločin ima svoj vzrok, svoje gotove okoliščine. Kadar se vse te okoliščine strnejo v eno samo celoto, da se kos za kosom vse skupaj vjemata, tedaj dobimo zločina. Nikdar se ne smemo zanašati na eno samo okoliščino ali en sam del zločina. Imeti moramo vse ali pa nič. To je pribito. In v tem slučaju, kako smo prišli do zločinca? Preiskoval sem njegovo početje, dobil sem idejo. Nadaljeval sem z delom, in dobil sem idejo, kdo bi moral izvršiti zločin. Kaj nam je pokazala pamet in logika? Kaj! Zločinec je bil tako lakav, da so njegova dejanja prezrli najboljši detektiv. In vi mislite, da se Albert ne bi mogel spominjati kaj je delal v terek večer? Nemogoče! Jaz sem tako gotov, da moj sistem posluša, kot sem gotov, da je pet in pet deset. Morilec iz Jonchera je moral imeti izgovor. Albert ga ni imel, torej je nedolžen!"

Daburon s pomilovanjem zre na starega detektiva, nekako tako kot na človeka, kateremu se je pričelo mešati. In ko je Tabaret sklonil, reče sodnik: "Moj spoštovani gospod Tabaret, vi se absolutno motite. Naš obtoženec je preveč zaupal v svoj visoki stan in je mislil, da sploh nihče ne bo mogel vreči na njega sumničanje."

"Ne, gospod — tisočkrat ne! Moj zločinec — pravi zločinec — katerega moramo šele poiskati, bi se ustrašil pred vsako sapo. Poleg tega pa, ali se je Albert kaj branil, zagovarjal? Ne! Osupnjen je bil, seveda, zlasti ker so naključja tako usodepolna, da je spoznan krivim, ne da bi imel kako pot rešitve. Ali se je skušal opravičevati? Ne! Enostavno je odgovoril: 'Strašno je to!' In potem ta molčečnost, kate-

re si nikakor ne morem razlagati."

"Jaz si pa lahko tolmačim; absolutno sem prepričan, da je Albert kriv. Imam več dovolj dobrih dokazov za to."

"Ah, gospod, ti dokazi! Napram aretiranim osebam je seveda ob vsakem času mnogo dokazov. Taki dokazi pridejo na površje napram vsakemu nedolžnemu človeku! Dokazi!"

"Torej," ga prekine sodnik, "ako ni on najbolj zainteresiran v tem zločinu, kdo je torej? Njegov oče, grof de Commarin?"

"Ne, ne, pravi morilec je mlad mož."

"Z Bogom! Pridite k meni od časa do časa, Tabaret, kadar vam ne bo rojilo toliko muh po glavi. Jutri začnemo znova. Nocoj sem nekako utrujen." In obrnjen proti sodnijskemu pisarju reče: "Constant, sporočite mi v slučaju, če bi jetnik Commarin hotel govoriti z menoj."

Sodnik pride do vrat, kjer mu pa Tabaret zastavi pot. "Gospod," reče stari, "za Boga svetega, prosim vas, da me poslušate. On je nedolžen, prisegam vam! Pomagajte mi, da najdem pravega zločinca. Gospod, pomislite na posledice, ako storite korak v napačno smer!"

Toda sodniku se ni zljubilo še dalje poslušati. Hitro pahne Tabareta od vrat in zgine na galeriji.

Stari Tabaret se obrne proti Constantu. Skušal je vsaj njega prepričati. Zaman! Dolgi pisar hiti pobirati svoje listine, in misleč na večerjo, hitro odide iz dvorane.

Pere Tabaret ostane sam na galerijah. Delal se je mrak. Vrvež po sodnijski palači je odnehal. Vse je bilo tiho kot v grobnici. Stari detektiv se obupno z obema rokama zgrabi za lase.

"Oh!" vzklikne. "Albert je nedolžen, in jaz sem ga izdal! Kot norec sem prepričeval sodnika, da je Albert edini krivec. Toda sedaj vidim, da je nedolžen in da mora ždeti v samotnem zaporu poln srčnih bolezni. Mnogi so se že ubili, ko so bili po nedolžnem obtoženi. Ubogi fant! Toda zapustil ga nikakor ne bom. Uničil sem ga, pa ga bom tudi rešil. Zločinca moram najti, in drago bo plačal za mojo pomoto — lopov nesramni!"

"Oh!" vzklikne. "Albert je nedolžen, in jaz sem ga izdal! Kot norec sem prepričeval sodnika, da je Albert edini krivec. Toda sedaj vidim, da je nedolžen in da mora ždeti v samotnem zaporu poln srčnih bolezni. Mnogi so se že ubili, ko so bili po nedolžnem obtoženi. Ubogi fant! Toda zapustil ga nikakor ne bom. Uničil sem ga, pa ga bom tudi rešil. Zločinca moram najti, in drago bo plačal za mojo pomoto — lopov nesramni!"

Trinajsto poglavje
Ko je Noel Gerdy varno pripeljal grofa de Commarina do kočije pri vходу v justično palačo, je Noel nameraval zapustiti grofa.

Z eno roko se nasloni na vrata kočije, ki je bila napol odprta, se spoštljivo prikloni in reče:

"Kdaj bom imel čast ogledati se pri vas, gospod?" "Pojdite kar z menoj," reče stari mož.

Odvetni, ki še vedno sloni na vratih, mrmra o nekakem opravičilu. Grofu pove, da ima zelo važne opravke in da se mora gotovo vrniti takoj v svoj urad.

"Pridite!" odvrne grof z glasom, kateremu se ni bilo zoperstavljati.

Noel uboga. "Našli ste svojega očeta," začne de Commarin z nizkim glasom. "Toda posvariti vas moram, da ste ob istem času zgubili svojo neodvisnost."

Kočija odpelje naprej. Sedaj je šele stari grof opazil,

da se je Noel v svoji skromnosti vsedel nasproti njemu. Ta skromnost je grofu zelo ugajala.

"Vsédite se tu, poleg mene," reče. "Ali niste moj sin?"

Brez ugovora spremeni odvetnik sedež in se vsede poleg starega grofa.

Na potu od justične palače do veličastne rezidence grofa nista izgovorila niti ene same besede.

Ko kočija obstane pred glavnimi vratni in grof s pomočjo Noela izstopi, je bilo opaziti nenavadno vzruženost med služabniki hiše.

Res, da jih je bilo samo nekaj navzočih, kajti ostali so bili poklicani na zaslisanje na sodnijo. Toda komaj sta grof in Noel zginila, so se kot začarani prikazali vsi služabniki pri vходу. Prišli so iz vrtov, iz hlevov, iz kuhinje. Vsak je bil oblečen po svojem delu. Nekaj mlad sluga se je prikazal v lesenih čevljih, polnih slame in je otepaval tla, kjer so bile dragocene preproge, kot razjarjen pes. Eden izmed služabnikov je spoznal Noela, ker ga je videl pri obisku zadnjic, in to je bilo dovolj, da so služba začeli klepetati med seboj kot čreda gosi.

Že od jutra naprej so nenavadni dogodki v hiši de Commarinov povzročili cel upor med služabniki. Tisoče različnih zgodb so pripovedovali, jih zanikali, popravljali, dostavljali. Več kot dvajset plemenitav, ki so bili preponosni, da bi prišli sami, je poslalo svoje služabnike v hišo de Commarina, da poizvedo od njegovih služabnikov kaj se je prav za prav zgodilo. V resnici nihče ničesar vedel ni, kljub temu je pa znal vsakdo vse povedati.

Kaj vse to pomeni: zločin je bil izvršen, policija je dospela, skrivnostno in tajno; da, niti sama policija ne ve ničesar, toda na cesti se javno go-

vorilo o vsem mogočem in neverjetnim.

"Ah," reče ena izmed kuharic, "oni visoki, temni mož z brkami je grofov pravi sin!"

"Tako je," reče oni sluga, ki je spremljal gospoda de Commarina, "kar se pa tiče onega družega je ravno toliko njegov sin kot oni hlevar, katerega bodo ravno tako brenili iz hiše radi njegovih nesnažnih čevljev kot nepravlega sina."

Kuharica pa je nadaljevala: "Vidite, bilo je to že pred davnim časom, ko je šla grofica, ki je sedaj mrtva, na sprehod z malim sinčkom, ki je bil tedaj šest mesecev star. Tedaj so otroka cigani ukradli. Uboga mati je silno žalovala, predvsem se je pa bala svojega sosrega, ki itak ni bil kaj prijazen z njo. Kaj naj naredi? Hitro je kupila nekega smrkovca od neke stare ženske, ki je baš šla mimo. Ker grof svojega otroka nikdar pogledal ni, tudi opazil ni spremembe v hiši."

"Toda kaj je z umorom?"

"To je prav priprosta zadeva. Ko je ženska videla v kako mehki postelji počiva njen sinko, tedaj je začela izsiljevati denar. Zahtevala je več in več, dokler grofu tega ni bilo dovolj, pa je sklenil zadevo hitro končati."

"In oni temni mož — kaj je z njim?"

Kuharica bi gotovo govorila še naprej, da ni prišel med nje Lubin, privatni strežnik Alberta. Vsa družba se obrne proti njemu, ki je takoj spoznal, da je sedaj najbolj važna oseba v skupini, toda svojega stališča ni izkoriščal. Končno pa je vzkliknil: "Kakšen lopov je ta Albert!"

Nalašč je izpustil naslov kot "vikomt" ali "gospod."

"Toda," pristavi še, "jaz sem vedno dvomil o njem. Mož mi ni prav nič ugajal. Le poglejte,

kako nas v naših poklicih vsak dan izkoriščajo. Sodnik ni skri-val ničesar pred menoj. 'Lubin,' je dejal, 'zločin je bil sluziti takemu lopovu! Znajite, da je Albert poleg stare vdove umoril tudi neko dvanajstletno dekle! Kot mi je sodnik povedal, je razsekal Albert otroka na drobne kose!'"

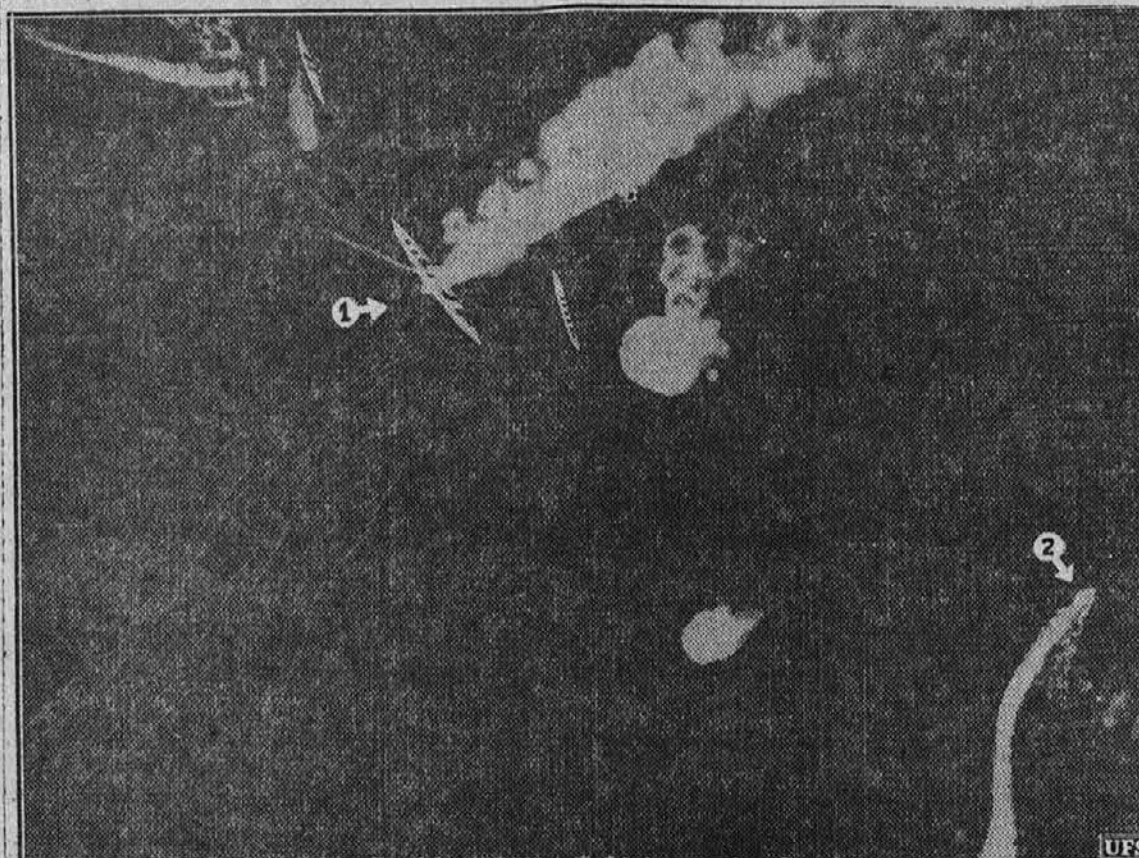
Alwine Dollfuss, žena umorjenega avstrijskega kanclerja, je ob okupaciji Avstrije zbežala s svojimi otroci v Italijo. Do okupacije je dobivala vdova pokojnino od avstrijske vlade.

Anton Smetona, predsednik Litvinske republike.

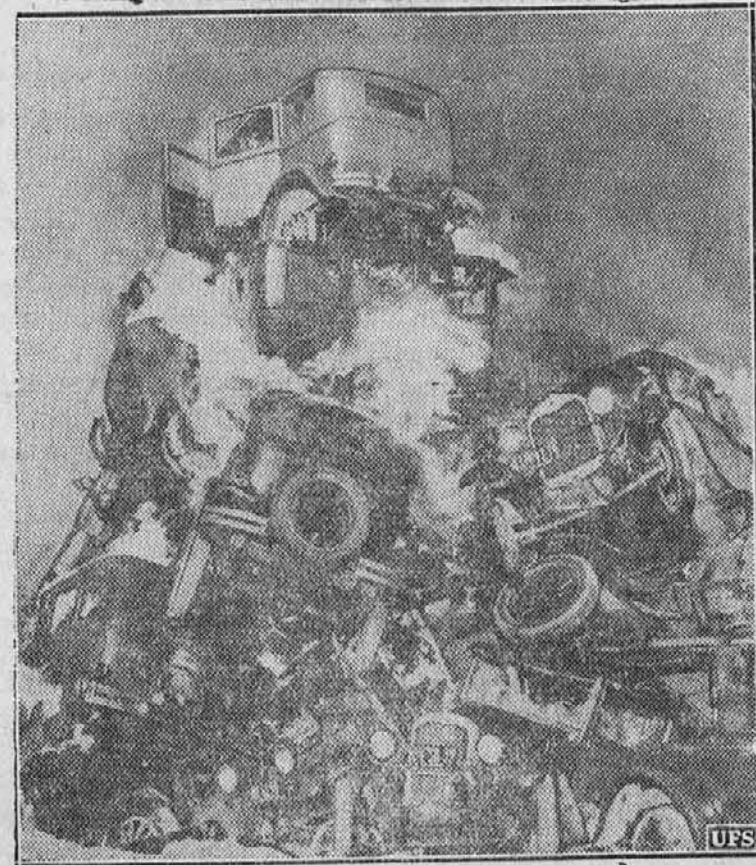
Zmagoslavna pohod Hitlerja po dunajskih ulicah, potem ko je na stopnicah dunajskega parlamenta naznanil, da je Avstrija sedaj del Nemčije.

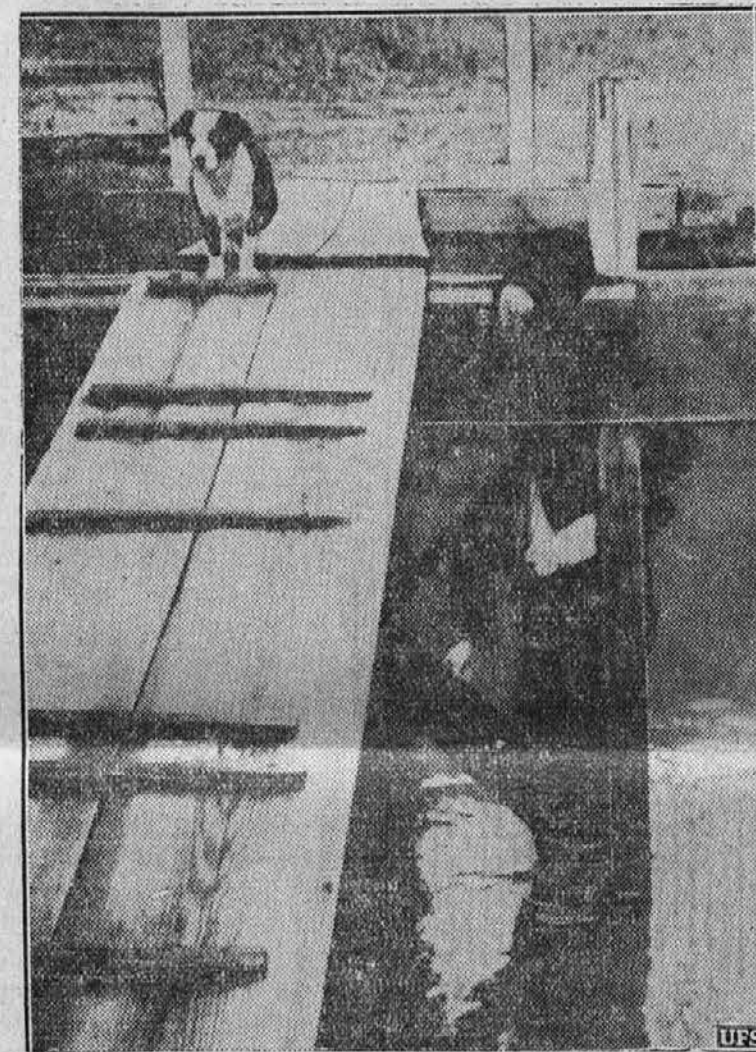
Ta svojevrsna slika je bila povzeta iz aeroplana in kaže bombardiranje španskih nacionalističnih ladij iz letal. Številka 1 zaznamuje ladjo, ki jo je bomba zanesla in številka 2 kaže angleško ladjo, ki se je umaknila bitki, a se je pozneje vrnila, da je pobrala iz morja moštvo potopljene ladje Balears.

"Ah, strašno!" reče Joseph, "to je bil prava zverina. Pa mislim, da ga bodo že kazno-

vali za vse to, čeprav je bogat." (Dalje prihodnjič)

V Los Angelesu so zažgali cel kup izrabljenih avtomobilov, da bodo tako ceste varne pred njimi.

Charles Bradley, 65 let star, iz Paulboro, N. J. je po nesreči padel z brvi in umrl radi mraza. Našli so ga pol v vodi in z eno roko krčevito se oprijemaje brvi, kot kaže slika. Na brvi pa je sedel njegov zvesti pišček, ki je zvesto stražil truplo svojega gospodarja, dokler niso slednjega potegnili iz vode.

Za veliko noč

Ni ga bolj primerne darila za PIRHE za vaše drage v starem kraju, kot je darilo v denarju. Ako želite, da bodo vaša denarna naročila točno dostavljena onim, katerim so namenjena, se takoj obrnite na tvrdko:

AUGUST KOLLANDER

6419 St. Clair Ave.

v S. N. Domu

Kollander ima vedno v zalogi jugoslovanske in italijanske znamke

UČITE SE ANGLEŠČINE

iz Dr. Kernovega

ANGLEŠKO-SLOVENSKEGA BERILA
"ENGLISH-SLOVENE READER"

kateremu je znižana cena
in stane samo: **\$ 2.00**

Naročila sprejema

KNJIGARNA JOSEPH GRDINA
6121 St. Clair Ave. — Cleveland, O.

LOUIS OBLAK

TRGOVINA S POHISTVOM
Pohistvo in vse potrebščine
za dom.
6612 ST. CLAIR AVE.
Henderson 2978

VLOGE v tej posojilnici

zavarovane do
\$5000 po Federal
Savings & Loan
Insurance Corporation,
Washington, D. C.

Sprejemamo osebne in društvene vloge

Plačane obresti po 3%
St. Clair Savings & Loan Co.
6235 St. Clair Ave. Hend. 5670